

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 27 ก.ย. 2553	ปีที่ 41	ฉบับที่ 14605	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

มรดกสาขาวัว

ตำราหมอดูล้านนา (๙)

ตำราโบราณฉบับหนึ่ง ท่านให้เขียนเลข ๑ - ๙ แล้วให้คนใช้ตั้งสิ่งของตามเลขที่เอาเลขตัวใดตัวหนึ่ง ขึ้นเลขตัวใดให้ทำตามเลขนั้น

ขึ้นเลข ๑ คนใช้ทำการหนักเพราะถูกผีทิศตะวันออกทำร้ายให้ขวัญเสีย ให้จัดเครื่องพิธีกรรมเช่นสังเวยเพื่อขอขมาผีเรือนและผีต้นตระกูล แล้วประกอบพิธีเช่นสังเวยผีที่ทำร้ายด้วยเครื่องเซ่นที่ประกอบด้วย อาหารคาวหวาน ข้าวเหนียว ๔ ก้อน ช่อ (รงสามเหลี่ยม) สีขาว ๔ ผืน เนื้อสด ปลาสด พร้อมรูปปั้นคน ส่งสังเวยด้านทิศตะวันออก

ขึ้นเลข ๒ ผีเรือนอยากกินเครื่องเซ่น จึงไปชักพาผีร้ายนอกบ้านมาทำร้าย ให้เซ่นสังเวยผีเรือนและประกอบพิธีเช่นผีร้ายด้วยอาหารคาวหวาน หมาก เมี่ยง พลุ บุหรี่ ข้าวเหนียว ๔ ก้อน ช่อ ๔ ผืน พร้อมรูปปั้นคนและรูปปั้นไก่ ส่งสังเวยทางทิศตะวันออก

๑ ๒ ๓
๗ ๘ ๙
๖ ๕ ๔

ขึ้นเลข ๓ คนใช้ได้ไปบริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้และถูกผีร้ายบริเวณนั้นทำร้าย ให้เซ่นไหว้ผีเรือน ผีปู่ย่าอาภักษ์แล้วประกอบพิธีเช่นผีร้ายด้วยข้าวเหนียวดำ ๔ ก้อน ข้าวเหนียวแดง ๔ ก้อน เนื้อสด ปลาสด หมาก เมี่ยง พลุ บุหรี่ ข้าวตอกดอกไม้พร้อมรูปปั้นสิงห์ รูปปั้นแพะและรูปปั้นคน ส่งสังเวยทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นให้ประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญ โดยให้ญาติฝ่ายหญิงผูกข้อมือรับขวัญ

ขึ้นเลข ๔ ถูกผีร้ายที่อยู่ทิศใต้เบียดเบียนกระทำร้ายให้เซ่นไหว้ผีเรือนก่อน แล้วจึงประกอบพิธีเช่นผีทิศดังกล่าวด้วยข้าวเหนียว ๓ ก้อน ช่อขาว ๓ ผืน อาหารคาวหวาน หมาก เมี่ยง พลุ บุหรี่ พร้อมรูปปั้นคนและรูปปั้นไก่ ส่งสังเวยทางทิศใต้ แล้วให้ประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญ โดยให้ญาติฝ่ายชายผูกข้อมือรับขวัญพร้อมมอบของมีค่าเป็นของขวัญจึงจะหายเป็นปกติ

ขึ้นเลข ๕ ผีเรือนไม่พอใจด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งจึงไปชักพาผีร้ายทิศตะวันตกมาทำร้ายให้เจ็บป่วย หรือไม่อย่างนั้นก็ได้ไปตัดโคนต้นไม้ใหญ่ ได้ปักหลักไม้ล้อมรั้วทิศนั้น ให้ประกอบพิธีขอขมาผีเรือน แล้วเซ่นไหว้ผีร้ายดังกล่าวด้วยข้าวเหนียว ๔ ก้อน ช่อสีเหลือง ๔ ผืน อาหารคาวหวาน หมาก เมี่ยง พลุ บุหรี่ รูปปั้นคน ส่งสังเวยด้านทิศตะวันตก กรณีที่

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	27 ก.ย. 2553	41	14605	5

คนไข้เป็นเด็กต้องเซ่นวัก “ผีเสื้อผืนเพื่อน” คือผีที่เป็นเพื่อนเด็กด้วย ท้ายสุดให้ประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญผูกข้อมือ

ข้อ ๖ ผีเรือนไม่พอใจด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งจึงกุมขวัญของคนไข้ไว้ แล้วไปชักนำเอา “ผีน้าท่า” คือผีที่สถิตอยู่ ณ ทำน้า ให้เซ่นไหว้ขอขมาผีเรือนแล้วเซ่นวักผีทำน้าด้วยอาหารคาวหวาน หมาก เมี่ยงพลู บุหรี่ ข้าวตอกดอกไม้ ข้าวเหนียว ๓ ก้อน พร้อมรูปปั้นคน รูปปั้นงู ส่งสิ่งเวทิตะวันตก จากนั้นให้ประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญ โดยให้ญาติผู้ใหญ่ฝ่ายมารดาผูกข้อมือรับขวัญ

ข้อ ๗ คนไข้ถูกผีร้ายทิศตะวันตกออกทำร้าย ให้ประกอบพิธีเซ่นสิ่งเวทิตะวันขึ้นด้วยอาหารคาวหวาน หมาก เมี่ยง พลู บุหรี่ ข้าวเหนียวดำ ๔ ก้อน ข้าวเหนียวแดง ๔ ก้อน รูปปั้นยักษ์และรูปปั้นคน ส่งสิ่งเวทิตะวันออกเฉียงใต้

ข้อ ๘ คนไข้ถูกผีร้ายที่สถิตอยู่จอมปลวกเบียดเบียนให้เจ็บป่วย ให้กระทำพิธีกรรมสิ่งเวทิตะวันขึ้นด้วยอาหารคาวหวาน หมาก เมี่ยง พลู บุหรี่ ข้าวตอกดอกไม้ ข้าวเหนียวดำ ๒ ก้อน ข้าวเหนียวแดง ๑ ก้อน พร้อมรูปปั้นคนและรูปปั้นไก่ ส่งสิ่งเวทิตะวันขึ้น กรณียคนไข้

พิธีบายศรีสู่ขวัญ
๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

เป็นหญิง อาการไม่หนักจะหายในเร็ววัน แต่ถ้าเป็นชายต้องประกอบพิธีสะเดาะเคราะห์ด้วย
จึงจะหาย

ข้อ ๙ ผีเรือนกุมขวัญคนไข้ไว้ เมื่อขวัญอ่อนจึงถูกผีร้ายที่สถิตอยู่ที่ทิศใต้ทำร้าย ให้ประกอบพิธีขอขมาผีเรือนและจัดเครื่องเซ่นสิ่งเวทิตะวันขึ้นด้วยอาหารคาวหวาน หมาก เมี่ยง พลู บุหรี่ ข้าวตอกดอกไม้ ข้าวเหนียว ๔ ก้อน ข้าว ๔ ผืน พร้อมรูปปั้นหมาและรูปปั้นคน เซ่นสิ่งเวทิตะวันขึ้น กรณียคนไข้เป็นเด็กให้ญาติผู้ใหญ่ฝ่ายมารดาทำพิธีบายศรีสู่ขวัญและหาของมีค่ามามอบเป็นของขวัญ แล้วผูกข้อมือรับขวัญเด็กจะหายป่วยในเร็ววัน.

สำนัก ธรรมนิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบโดย ศุภฤกษ์ กุลสุ)